

**Szakmai beszámoló a Nemzeti Kulturális Alap
Építőművészet és Örökségvédelem Kollégiuma 3208/00473 számú, a „Ybl Miklós
bicentenáriuma – a magyar építészet éve keretében konferencia és oktatási,
ismeretterjesztő program” című pályázatának megvalósításáról**

„Életmódja: építész”

Tudományos konferencia Ybl Miklós születésének 200. évfordulója alkalmából

A tudományos konferencia megrendezésében az MTA BTK Művészettörténeti Intézet, a Budapest Főváros Levéltára, a BME Építészettörténeti és Műemléki Tanszék, a Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ – Építészeti Múzeum és a Hild Alapítvány vettek részt. Az első nap az MTA palotájának Képtára, ezen belül a Félköríves terem, a második nap pedig Budapest Főváros Levéltára adott helyet a rendezvénynek. A konferencia látogatottsága mindkét nap igen magas volt, 120 fő körül mozgott (a két nap regisztrációs íveit ld. csatolva). A megnyitó beszédeket a konferenciát köszöntő előadók szabadon tartották meg, így azok nem csatolhatók a beszámolóhoz, csak az előadások absztraktjai. Az előadások szerkesztett változata tervek szerint az *Ars Hungarica* és az *Acta Historiae Artium* folyóiratok 2014. év végi számaiban jelenik meg.

A kétnapos konferencia programja

2014. április 8. - MTA palotája, Képtár, Félköríves terem

9.00 A szervező intézmények nevében a konferenciát köszöntik
Sisa József (MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Művészettörténeti Intézet igazgatója)
Kenyeres István (Budapest Főváros Levéltára főigazgatója)
Krähling János (BME Építészettörténeti és Műemléki Tanszékének tanszékvezetője)
Győr Attila (Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ
Tudományos és Gyűjteményi Főosztály főosztályvezetője)
Kemény Mária (Hild-Ybl Alapítvány építészettörténész)

9.40 A konferenciát és az „Ybl Miklós, az Akadémia bizalmi építésze” című kiállítást megnyitja Marosi Ernő, az MTA rendes tagja

10.10 Winkler Gábor: *Vita a neoreneszánsz építészet megítéléséről az 1950-es években*

10.30 Kávészünet

11.00 Károlyiak, Fót, Újpest - Levezető elnök: Farbaký Péter (Budapesti Történeti Múzeum főigazgatója)

Buda Attila: *A fóti templom a források és a feldolgozások fényében*

Fodor Edina - Maracsó Izabella: *A fóti Szeplőtelen Fogantatás plébániatemplom szentélyének restaurálása*

Czétényi Piroska-Iványi János: *Ybl Miklós újpesti munkássága*

12.15 Ebédszünet

13.45 Ybl a közéletben - Levezető elnök: Ritoók Pál (Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ Magyar Építészeti Múzeum gyűjteményvezetője)

Maróty Katalin: *Ybl Miklós és az építészeti közélet*

Farbakyné Deklava Lilla: *Ybl Miklós szerepe az 1879. évi országos kiállításon*

Kemény Mária: *„Sei froh, dass du kein Architect bist” Ybl Miklós konfliktusai és pályájának drámai állomása*

Hidvégi Violetta: *„A nagy építész kis épületei” Pest és Buda építési hatóságainak dokumentumaiban*

15.30 Kávészünet

16.00 Architektúra, teória - Levezető elnök: Krähling János (BME Építészettörténeti és Műemléki Tanszék vezetője)

Rozsnyai József: *Ybl Miklós 1860-as évekbeli építészetének stíluskapcsolatairól*

Kelecsényi Kristóf Zoltán: *Egy Ybl-tanítvány első munkái – Schmahl Henrik Andrassy úti épületei*

Déry Attila: *Magyar építési gyakorlati szakirodalom a 19. században. (Mit olvashatott Ybl Miklós?)*

17.15 Első konferencianap zárása

2014. április 9. - Budapest Főváros Levéltára Gárdonyi Albert terem

9.00 A konferencia második napi résztvevőit köszönti Kenyeres István (Budapest Főváros Levéltára főigazgatója)

9.15 Kastélyok építésze - Levezető elnök: Győr Attila (Forster Gyula Nemzeti Örökséggazdálkodási és Szolgáltatási Központ Tudományos és Gyűjteményi Főosztály főosztályvezetője)

Sisa József: *Ybl Miklós, a kastélyépítész*

Virág Zsolt: *Ybl Miklós által tervezett vagy átépített, valamint neki tulajdonított (kevésbé ismert) kastélyok és kúriák*

Mentényi Klára-Somorjay Sélysette: *Ybl Miklós és a lovasberényi Cziráky-kastély*

10.45 Kávészünet

11.15 Épülettípusok - Levezető elnök: Hidvégi Violetta (Budapest Főváros Levéltára főlevéltárosa)

Krähling János: *Ybl Miklós kecskeméti evangélikus temploma*

Józsa Anna: *Ybl Miklós színházépítészete*

Millisits Máté: *Ganz Ábrahám mauzóleuma Ybl Miklós életművében*

12.30 Ebédszünet

13.30 Dekoráció és kisarchitektúra - Levezető elnök: Marótzky Katalin (BME

Építészettörténeti és Műemléki Tanszék)

Mattyasovszky Zsolnay Eszter: *Ybl Miklós – Zsolnay Vilmos*

Hajdók Judit: *Ybl Miklós által tervezett orgonaházak*

Kiss Péter: *Ybl Miklós munkásságának eddig ismeretlen helyszíne –Eger*

14.30 Kávészünet

15.00 Műemlékvédelem - Levezető elnök: Kemény Mária (Hild-Ybl Alapítvány)

G. Lászy Judit: *Egy Ybl-palota új élete. A Pollack Mihály téri Festetics-palota helyreállítása*

Potzner Ferenc: *Ybl Miklós Rechnungsplan - tervsorozata a Várbazár és a Várlejtők területére*

Gyetvainé Balogh Ágnes: *A Danubius-kút építése és műemléki helyreállítási problémái*

17.00 A konferencia zárása

Az előadások absztraktjai:

Winkler Gábor: Vita a neoreneszánsz építészet megítéléséről az 1950-es években

1954-ben az Építésügyi Kiadó Gerő László építész, egyetemi tanár tollából „Magyar Építészet (a XIX. sz. végéig)” címmel reprezentatív „képeskönyvet” jelentetett meg. A könyv váratlanul nagy vihart kavart a művészettörténészek és építészek körében. Gerő László az „Eklektikus stílus emlékei” felsorolásban Ybl Miklós koráig tárgyalta a könyve címében jelzett témát. A képek között a Szent István Bazilika mellett Ybl Operaháza és a Károlyi palota is szerepelt. Zádor Anna művészettörténész, egyetemi tanár a Magyar Építőművészet 1955. első számában (65-66. o.) a tőle megszokott igényességgel és következetességgel írt recenziót a könyvről.

Megjegyzésére, hogy Gerő László írása „... nem szabad, hogy feledtesse az olvasóval az eklektika alapvetően nem-alkotó hanem valahogyan újrakérődző jellegét, ...” a Magyar Építőművészet következő oldalain (67-69)

„Magyar Építészet Quo Vadis?” címmel Vámos Ferenc reagált. Néhány vitatható megjegyzése mellett igen helyesen a korszak megítélése területén érzékelhető bizonytalanságra hívta fel a figyelmet. Cikkében az 1850-től az 1900-as évekig tartó korszak tudományos igényességű, teljes körű feldolgozását sürgette és alkotásainak előítélet-mentes értékelését szorgalmazta. Egy következő cikkében – „Eklektika” – romantika – klasszicizmus” (Magyar Építőművészet 1955. 187–188. o.) pedig a korszak korszerű periodizációjának időszéri kérdését vetette fel. Ez utóbbi cikkére Dercsényi Dezső művészettörténész reagált, aki többek között a hivatalos

műemlékvédelem szemszögéből védte meg Gerő László könyvét és Zádor Anna recenzióját. Cikkében ígéretet tett, hogy a háborús károk helyreállítása során megsérült „eklektikus” épületek helyreállítását is tervezi.

A vitát akkor Lukács Ferenc „hivatalos” állásfoglalása zárta le, aki Weiner Tibort, a folyóirat felelős szerkesztőjét és a vita résztvevőit egyaránt alaposan megróta, mondván, hogy azok „...olyan fontos kérdésben foglalnak el helytelen álláspontot, mint a klasszicizmus szerepe a magyar stílustörténetben, és ami ebből fakad, a mai stílusra (értsd ez alatt: szocialista realizmus. WG) való befolyásának kérdésében”. A vita utáni évtizedek során jelentős lépések történtek Ybl Miklós korának hiteles művészettörténeti-építészeti megítélésére. Ugyancsak több kísérlet történt a korszak periodizációjának tisztázására is. Ebben a munkában éppen Zádor Anna vállalta magára a „zászlóvivő” feladatát. Gyakorló építészeink – fiatalok és idősebbek – tudatában azonban máig él a korszak elmarasztaló-elutasító megítélése: Ybl Miklós és kortársai kiemelkedő építészeti alkotásai napjainkban is veszélyben vannak.

Czétényi Piroska, Iványi János: Ybl Miklós újpesti munkássága

Ybl Miklós gróf Károlyi Istvánnak, rajta keresztül a Károlyi családnak mintegy baráti viszonyban álló „házi” építésze volt, ő tervezte át az uradalom központját, a főti kastélyt és tervezte a család temetkezési helyéül szolgáló Főti Szeplőtelen Fogantatás plébániatemplomot is. Mint Újpest területe korábbi tulajdonosának, ill. fiának, Károlyi Sándornak a felkérésére építészként kapott megbízást a Klarisszeum épületegyüttes tervezésére, ami – némi változtatással ugyan – tervei szerint épült fel. A Fővárosi Levéltár őrzi Yblnek az újpesti főtemplomra vonatkozó terveit két változatban is, ami nem valósult meg, viszont érdekes anyagot szolgáltatott a főtemplom építéstörténetéhez, ugyanis a két terv mindegyike egy meglévő alaprajzba illeszti bele az új templomot, melyet feltehetően Ybl mért, vagy méretett fel. Több helyen szerepel, hogy Ybl tervezte a Károly

Sándor kórház első változatát, amelynek viszont – eddig – még nem sikerült fellelni a terveit, csupán csak egy okiratot a kórház építési engedélyének tárgyában a Pest Megyei Levéltárban, ami alapot szolgálthat további kutatásokhoz, így

igazolva az épület Yblhöz – vagy tervezőtársaihoz – való kötődését – Ybl halott volt már, amikor 1893-ban az építési engedély kérelmet benyújtották -, vagy egyértelműen elutasítva azt.

Maróty Katalin: Ybl Miklós és az építészeti közélet - pályázatok a Magyar Mérnök- és Építészegyletben

A művészek nyilvánosság előtti versengésének ókor óta létező hagyománya a magyar építészetben a gazdasági konjunktúra és a polgári fejlődés eredményeképp a XIX. század második felében kivételes virágzásnak indult.

Az Országháza épületeire, és a Magyar Tudományos Akadémia palotájának tervezésére kiírt, jelentős közérdeklődésnek örvendő pályázat mellett – melyeket alapos kutatások nyomán már jól ismerhetünk –, a XIX. század második felében még jónéhány megmérettetéssel találkozhatunk a korabeli szakirodalomban. Nagy jelentőségű és kisebb volumenű tervek készültek így, történetükben Ybl Miklós neve többféle szerepben megjelenik. Találkozhatunk vele pályázattól diszkrétén visszalépőként – a Magyar Tudományos Akadémia palotájánál -, győztesként – például az Operánál és a Régi Képviselőháznál-, a pályázatokat tárgyaló testületekben, a pályázatokról beszámoló magyar nyelvű építészeti szaklap alapítói közt is. Az előadás az ismert történeteken túl a korabeli szakmai közélet szempontjából vizsgálja Ybl szerepét. Hogyan alakult az építészeti pályázatok kultúrája az 1870-es évektől a század utolsó évtizedéig és ebben milyen szerepe volt a Magyar Mérnök és Építészegyletnek és legjelentősebb alapító tagjának, Ybl Miklósnak.

Farbakné Deklava Lilla: Ybl Miklós szerepe az 1879. évi országos kiállításon

A szakirodalom előtt közismert az 1885. évi országos kiállítás eseménye és jelentősége. Kevésbé feltárt azonban a Székesfehérváron 1879-ben megrendezett Országos Mű-, Ipar-, Termény- és Állatkiállítás. A kiállítás kezdeményezője és motorja Zichy Jenő volt, akinek legfőbb célja ezzel a hazai ipar - mind a gyári termelés, mind az igényes kézműipar - és mezőgazdaság eredményeinek a közönséggel történő megismertetése, ezáltal helyzetbe hozása - a külföldről érkező importtal szemben. A seregszemlén 17 szekcióban állítottak ki a résztvevők, ebből 16 volt versenyben. A 17. szekció versenyen kívül a régészetet és a rövid hazai intézményi múltra visszatekintő műemlékügyet mutatta be. A fővárosban az előző évben közel 900 építkezés zajlott le, és noha a kiállításon az építészeti helye még kiforratlannak tűnt, látható, hogy szerepe már megkerülhetetlen. Ez látszik a szekcióba sorolásán is: részben a XI. szekcióban kapott helyet sok egyéb mellett: „XI. Műipar- és zenészet tárgyak, építészeti rajzok és tervek Tárgyak: díszműárúk, papíripar minden tárgyai, rajz és festőszerek, nyomdászati művek, acél, kő, fametszetek és fényképészeti művek, csillagászati, vegytani és sebészeti műszerek, zenészet műszerek és órák. Építészeti minták és tervek. Mű és vegytani gépek és gépváltozatok. Statisztikai tervek.” A legtöbb tervet kiállító építész Ybl Miklós volt. Nagy sikerrel szerepelt a ferencvárosi templom, a lipótvárosi bazilika, az operaház távlati képe és nézőtere, budai várkerti vízvezeték tervrajzai, a Károlyi, Festetics, Degenfeld, és Lónyay paloták, a Margitszigeti Fürdő, a Vámház, Képviselőház, és egyéb épületeinek rajzai. Látható, hogy Budapest legdíszesebb pontjai Ybl nevéhez köthetők – jegyzi meg egy kiállítási beszámoló. Nemcsak kiállítóként, hanem a kiállítási bizottságokban is jelentős szerepet vállalt Ybl. A XI. szekció bírálatát, sokrétűsége okán négy csoportba osztották, az építészeti vonatkozású tárgyak zsűrizését végző bizottság elnöki tisztét ő látta el. Részt vett egy másik bizottságban is: a XV. halászi, hajózási, „vízépítészeti” bizottságban, nyilván az utóbbi miatt. Ybl a kiállításon a korabeli építész-társadalom „zászlóshajójaként” vett részt, mind a kiállított anyag, mind az egyéb szerepvállalás tekintetében, de már a következő generáció is jelentősen képviseltette magát: többek között Pártos Gyula, Kallina Mór, Hauszmann Alajos, Gerster Kálmán, Ney Béla, Steindl Imre.

Kemény Mária: „Sei froh, dass du kein Architect bist” Ybl Miklós konfliktusai és pályájának drámai állomása

Ybl már viszonylag fiatalon nagyon nagy tekintélynek örvendett, és szakmai, társadalmi presztízse már a hatvanas évektől hirtelen emelkedett az átlagos építésznél jóval magasabbra. Később, öregkorában már egyértelműen a szakma megkérdőjelezhetetlen vezére, szervezője. Úgy gondolhatnánk, hogy konfliktuskerülő, de mindenképpen erősen integratív személyiség. Mégis, nyoma van annak, hogy erőteljes indulatokat váltott ki belőle, ha céljait az intézményes körülmények, a bürokrácia nehézsége, vagy más okok miatt nem tudta, vagy nem jól tudta megvalósítani. Ezekről a konfliktusokról fogok beszélni.

1. Az Akadémia pályázat, ahol Henszlmann szemrehányásai miatt visszalépett. Végkifejlet: pályázati tervének elemeit hasznosította, részben megvalósította az akadémia bérházának homlokzati tervén.
2. A dráma: a Bazilika kupolájának beomlása, amit előre látott, de megakadályozni nem tudott. A belső vívódást, amit ez okozott neki, nagyon érzékletesen megfogalmazza később. Bár nyilván volt arról véleménye, hogy mi okozhatta a katasztrófát, ezt megtartotta megának, és Hildről abszolút szolidárisan nyilatkozott

3. A Bazilika kupolájának építése előtt 1885-ben néhány éven át akadozott az építkezés finanszírozása. Ekkor egy nagyon indulatos levelet írt a Templomépítési Bizottságnak, lényegében ezen keresztül a főváros vezetésének. Maró gúnyt érezhetünk ebből a szövegből, aminek ráadásul két magyar fordítása van, egy konfrontáló és egy simulékonyabb.

4. Van néhány olyan eset, amikor nem fizették ki tisztességesen a neki járó honoráriumot, ezekből is idéznék. Végül mindezekből megpróbálok valamilyen következtetést levonni egyrészt az építész általános helyzetéről, másrészt konkrétan Yblre vonatkozóan.

Hidvégi Violetta: „A nagy építész kis épületei” Pest és Buda építési hatóságainak dokumentumaiban

A tervbe vett válogatás Pest város Szépítési és Építési Bizottmánya anyagából szemezget Ybl Miklós tevékenységéhez köthető terveket. Építészünk 1863. március 24-én kapja meg az építőmesteri jogot, ezért korábbi tervein a kivitelező építőmester vállalta munkájáért a felelősséget. A benyújtott terveken a szellemi tulajdonos, Ybl aláírása is szerepelhet, de is az előfordul, hogy csak a kivitelező építőmester látta el azt kézjeggyel. A Szépítő Bizottmányi időszak legjelentősebb épülete az Unger-ház, amelynek terveit Wagner János építőmester szignálta 1852 márciusában. Ez az épület kellőképpen feltárt, dokumentált. Azonban jóval kevesebb figyelem fordult a hat évvel később, 1858 áprilisában engedélyezett Tornacsarnokra. A hozzá kapcsolódó Nemzeti Lovarda fénye elhomályosította ezt a szerényebb kinézetű emeletes épületet, amelynek elég rövid élet adatott. 1871-ben már le is bontották, helyét az Esterházy-palota foglalta el. A Tornacsarnok Diescher József szignálta terve is megérdemli a figyelmet, hiszen a Lovardával együtt első darabjai voltak annak a térnek, amelyet Ybl a Nemzeti Múzeum mögött hozott létre északi részén a Festetics-, míg délin a Károlyi-palotával. Ez az együttes indította el a palota-negyed kialakulását, hogy a későbbiekben újabb reprezentatív épületekkel gyarapodjon.

Az 1861–1873 közti Építő Bizottmányi anyagban Ybl Miklósnak nagyobb és kisebb léptékű tervei egyaránt megtalálhatók. Itt elsősorban az a kérdés foglalkoztat, miért is vállalt el egy már nagy tekintéllyel rendelkező építész szerényebb feladatot is. Arra a kérdésre keresem a választ, milyen emberi kapcsolatok és építkezési együttállások lehettek ennek okai.

Rozsnyai József: Ybl Miklós 1860-as évekbeli építészetének stíluskapcsolatairól

Ybl Miklós az 1840-es és 1850-es években a magyarországi romantikus építészet egyik legkiemelkedőbb alkotója, művein a középkorias formák uralkodnak. Az 1860-as évektől szakít az addig rá jellemző rumbogenstil karakterű építészettel és fokozatosan tért hódítanak a klasszikus eredetű formák lakóház- majd középület építészetében. Felületes volna általánosságban neoreneszánsznak nevezni ezt az irányt, amelynek jegyében főműveit is megalkotja, hiszen a ténylegesen itáliai reneszánsz formákon kívül a hellén jelleg és a barokk építészet sajátosságai is helyet kapnak építészetében, mindenekelőtt homlokzatalakításában. Milyen tehát az építész 1860-as és 1870-es évekbeli stílusa, hol kereshetjük műveinek stíluskapcsolatokat, az új formák eredetét, miként jellemezhetjük a korszak Ybl-i architektúráját?

Kelecsényi Kristóf Zoltán: Egy Ybl-tanítvány első munkái – Schmahl Henrik Andrassy úti épületei

Egy kőművesből építésszé lett tervező pályája elején megalkotta az Andrassy út egyik legsikerültebb házát, amely kivüláglík a 19. századi magyar városépítészet legnagyobb szabású alkotásából, az Andrassy útból. Az Ybl-tanítvány Schmahl Henriket (1846-1912) inkább a neoreneszánsz stílusorkszaka után keletkezett alkotásairól szokás ismerni, elsősorban az Uránia és a Párizsi-udvar épülete miatt. Azonban a hamburgi születésű német 1880-as évekbeli tevékenysége sem elhanyagolható. A Schmahlal foglalkozó eddig nem túl nagyszámú kutatás is inkább az életmű második szakaszára koncentrált, azonban az itáliai és német neoreneszánsz alkotásokat felvonultató első évtized is vizsgálatra érdemes. Együttal aktuális az Ybl-év miatt is, hiszen 1884 őszéig – az Operaház átadásáig – az építész mellett dolgozott. Arra már minden valószínűség szerint sosem fogunk választ kapni, vajon mennyire lehetett benne az egyes tervekben mestere „ceruzavezető keze”, de mindenképpen érdemes ízelgetni az ekkor keletkezett házaknak az Ybllel való kapcsolatát. Schmahlal az 1870-es évek elején ismerkednek meg a Fővámház építkezésén, aki ekkor még segédpallér. Bő egy évtizeden keresztül dolgoztak együtt, ám e munkaviszony jellegéről sajnos csak kevés információ áll rendelkezésre. Előadásomban éppen e szűkségből kiindulva szeretném felvillantani Ybl szellemi műhelyének és vele együttal a 19. század végi „építészirodáknak” működését, és megmutatni, hogy a kor legnevesebb magyar építésze mellett miként alapozhatta meg önálló karrierjét egy volt kőműves, nem megfélekedve az utód építészgeneráció többi, szintén Yblnél megfordult tagjáról.

Déry Attila: Magyar építési gyakorlati szakirodalom a 19. században. (Mit olvashatott Ybl Miklós?)

1. Az építészeti szakirodalom a 17-18. században. Kik, kiknek és miért írtak? A közlések forrásai. A publikációk fajtái és formái. Mi terjedt el Magyarországon és mi hatott? 2. Az építési szakirodalom tematikájának változása a

19. század elejétől. A mintakönyvek megváltozott szerepe. Oktatási segédletek és tankönyvek. A szaktudás differenciálódása. Szakterületek kiválása a komplex anyagból. Tematikus publikációk megjelenése: épületszerkezettan, anyagtan, statika... A „nemzetközi” szakillusztrációs anyagok elterjedése. A nemzetközivé váló szakirodalom. 3. A szervezett építészkutatás kialakulása és igényei. Az oktatás rendszere. A szakirodalom szerepe az oktatásban. Külföldi és hazai szakkönyvek. Hazai építészkutatásunk kialakulása és változásai. A nyelv kérdése. 4. A hazai építészeti szakirodalom kezdete és fejlődése. Magyar publikációk, idegen példák nyomán. Fordítások... és problémáik. A szaknyelv kérdése; talált és elveszett szavak. A magyarosítás folyamata. Bedeus Joakim, Beregszászi Pál, Schnédár János... A Magyar Mérnök és Építész Egylet szerepe. Ybl Miklós és Ney Béla. Nendtvich Gusztáv, Palóczy (Platzer) Antal, Berczik Gyula... 5. A kiadványok típusai és példák:

- fordítások
- átvételek saját név alatt
- átirások valamely eredeti után.
- utánpótlások
- eredeti művek példák nyomán
- önálló művek

Hogyan használhatjuk ezeket?

Virág Zsolt: Ybl Miklós által tervezett vagy átépített, valamint neki tulajdonított (kevésbé ismert) kastélyok és kúriák

Ybl Miklós pályája során igazoltan és a szakirodalmi hagyomány – elsősorban az Ybl Ervin-féle monográfia – szerint összesen mintegy húsz kastély és kúria terveit készítette el, és tucatnyi kastély és kúria átépítéséhez készített terveket. Az előadásban a kutatás által gyakran kevésbé ismert és kevésbé feldolgozott épületek kerülnek megvizsgálásra, hogy építésük, átépítésük valóban Ybl Miklóshoz köthető-e, vagy az ország egyik legismertebb építészének a nevét csak később kapcsolták a kastélyhoz, kúriához. Bemutatásra kerülnek az épületek keletkezési/átépítési körülményei, a kastélyok építéstörténete és birtoklástörténete, valamint amennyiben fennmaradt, a rezidenciák tervanyaga. Mivel sok esetben a szakmai közönség számára is kevésbé ismert az épületek későbbi sorsa és mai állapota, hasznosítása, áttekintésre kerül az Ybl-épületek jelenlegi helyzete is.

A rezidenciák építéskori/átalakításkori, vagy kevéssel az utáni állapotáról számos archív kép maradt fenn, gyakran már csak ezek alapján lehet képet alkotni a kastélyok eredeti kialakításáról; szerencsés esetben az egykori enteriőrökről is fennmaradt fotográfia, ezek gyakran az egykori birtokos családok gyűjteményéből származnak. Ezen – általában kisebb jelentőségű kastélyok, kúriák – formakincsében is felbukkannak jellegzetes, Yblre jellemző, és a főművein is megjelenő építészeti megoldások, esetenként ezek előzményei.

Az előadásban bemutatásra kerülő kastélyok, kúriák:

Ybl által tervezett/átépített épületek, amelyekről fennmaradt tervanyag:

Tiszabó – Almásy-kastély (elpusztult)

Monok – Andrassy-kastély (átépítés)

A szakirodalmi hagyomány szerint Ybl által tervezett/átépített épületek:

Ybl Ervin monográfiájában Ybl Miklósnak tulajdonított épületek:

Fegyvernek – Szapáry-kastély (elpusztult)

Békéscsaba–Gerla – Wenckheim-kastély

Biharugra–Szilaspusztá – Bölöny–Barcsay-kastély

(elpusztult)

Kétegyháza – Almásy-kastély (átépítés)

Tápióság – Keglevich-kastély (elpusztult)

Várgede – Kubinyi–Sztójkovits-kúria

Lengyeltóti – Inkey–Zichy-kastély

Más források által Ybl Miklósnak tulajdonított épületek:

Kondoros–Csákópuszta – Batthyány–Geist-kastély

Orosháza–Gáspártelek – Geist-kúria

Mentényi Klára, Somorjay Sélysette: Ybl Miklós és a lovasberényi Cziráky-kastély

Az U-alakú, kettős court d'honneur-t tartalmazó épületegyüttes főhomlokzatával a parkra néző, emeletes déli szárnya mögött földszintes szárnyak húzódnak, amelyek a belső udvarra nyíló folyosók mögött elhelyezkedő szobasorokból állnak. A kastély különböző építési periódusait az 1990-es években végzett falkutatás (Mentényi Klára, Somorjay Sélysette) és régészeti feltárás (László Csaba) alapján lehetett tisztázni. A 15-16. századi eredetű földszintes épületrészeket a török hódoltság után felújították, és újból lakhatóvá tették. A birtokkal együtt 1730-ban vásárolta meg gróf Cziráky György, s ettől kezdve a család birtokközpontja maradt egészen a II. világháború végéig. Az általuk végeztetett kisebb-nagyobb munkák közül említésre méltó a rezidencia első, 1760-as évekre tehető kiépítése, amely azonban alapjában véve nem változtatta meg a két önálló földszintes

szárnyból álló, korábbi kastély formáját. Cziráky Antal Mózes 1804-1811 között a vidéki lakot reprezentatív klasszicista kastélyvá formálta át. Délen felépült az emeletes főépület, középen a kétszintes díszteremmel, a meghagyott földszintes házak túlsó végén pedig egy-egy emeletes pavilont alakítottak ki. A tervek talán attól a Rieder Jakab építőmestertől származnak, akinek felmenője már előzőleg is dolgozott a kastélyon. Ugyanekkor északi irányban még egy, földszintes épületek által határolt, hátsó udvart is kialakítottak, amelynek nyugati oldalán a vendégszárny, keleten pedig az istállók kaptak helyet. A kastélyegyüttes kiépítésével párhuzamosan nagyszabású angolkertet hoztak létre. A következő birtokos, Cziráky János a fehérvári származású, fiatal Ybl Mikóssal valójában csupán korszerűsíteni akarta a már teljesen készen álló családi rezidenciát. A feltehetően még az 1840-es években zajló munkálatok során az épület körül vízelvezető csatorna létesült, amely bizonyára a kerti tóba vezette az esővizet. Az egykori északi összekötő szárny helyére a pavilonok alsó szintjén kialakított mellékhelyiségek ürítésére szánt aknát tervezett. Korszerűsítette a fűtést, az épületek belső közlekedését, továbbá fürdőszobákat helyezett el a lakószárnyakban. A nyugati oldalon – korábbi helyén – tágas, nagy belmagasságú, hatalmas szabadkéményes tűzhellyel ellátott, új konyhát hozott létre. Dolgozott az északi pavilonok emeletén, és kisebb átalakításokat végzett a kastélyegyüttes több pontján. Szintén nevéhez köthető az emeletes főépület és a délnyugati szárny találkozásánál létesített, új kocsiathajtó. A helyszíni kutatás és Ybl Miklós részben fennmaradt rajzai alapján jól körvonalazható lovasberényi tevékenysége.

Krähling János: Ybl Miklós kecskeméti evangélikus temploma

A kecskeméti evangélikus templom (1861-1863) a magyarországi romantikus templomépítészet egyik kiemelkedő alkotása. Építésének körülményeiről viszonylag kevés adat maradt fenn, s az eredeti dokumentumok hiányában az épület értelmezése is körülményesebb. A templom kutatására egy átfogó program keretében került sor, amely lehetővé teszi az épület létrejöttének, építészeti értékeinek és hatásának újrarajzolását. A templom közép-európai párhuzamainak feltárására és értékelésére több kísérlet történt, amelyek lényegében a bécsi historizmus, mindenekelőtt Teophil Hansen építészeti hatókörében helyezik el az épületet. A kecskeméti templom centrális térstruktúrája a protestáns templomépítészet egyik alapvető alaprajzi rendszerét követi, amely a 19. század második felében - éppen a tiszta "keresztény" stílusú templomépítészet normatív meghatározásainak kísérletei közepette - fokozatosan háttérbe szorult. A templom építészeti formálásán a Schinkeliskola hatása figyelhető meg – első sorban a Karl August Soller által szerkesztett poroszországi evangélikus mintaterv gyűjtemény egyértelmű párhuzamai alapján. Ybl romantikus épületeinek vonatkozásában az épület elemzése lehetőséget ad a mintakövetés és a tervezői lelemény szervesen egymásba fonódó tendenciáinak értelmezésére. A főtí plébániatemplom után épült, s míg annál az európai előképek és párhuzamok sokrétű értelmezési lehetősége tárul föl, a kecskeméti templomnál – más épületekkel együtt – a protestáns templomépítészetre jellemző Schinkel-örökség hatása figyelhető meg. A templom a romantika magyarországi templomépítészetében egy fontos típust képvisel, amelynek a 20. század elején is volt utóhatása.

Józsa Anna: Ybl Miklós színházépítésze

Ybl egyik fő műve, az Operaház megformálásának előzményeként a 19. század jellemző színházépület típusai megjelentek addigi munkásságában. E színházak elemzése egyúttal a század színházépítészetének áttekintése is. Mondhatni lefedte a színházépítészet széles spektrumát, számos lehetősége adódott, hogy kipróbálja magát ebben az összetett funkciójú épülettípus tervezésében. A kötött funkcionális sorrend erősen befolyásolta a színházak kialakítását. Jellemző a lineárisan, hossz tengely mentén felfűzött funkciósorolás, amelyet még a barokk térszervezésből vett át a historizáló építészet. Ezek a tengelyesen felfűzött térsorok önmagukban egész, önálló építészeti egységeket alkotnak. A kor operaházainál észrevehető az átgondolt, tudatos épületszerkesztés, a szimmetriára törekvés, de érzékelhető a rejtett asszimetria is. Ybl színházépületein megfigyelhető az európai színházépítészet hatása, elsősorban a német színházépítészet, ezen belül Gottfried Semper korszerű megoldásai, mindemellett az olasz színházépítészet hatását is vizsgáljuk. Színházaiban korszerű szerkezeteket, technikai megoldásokat alkalmazott, különösen kiemelendő az Asphaleia színpadtechnikai rendszer. Számos tervében megjelenik egy érdekes akusztikai megoldás, az ún. rezgő kamra, amely a 18. századi olasz színházépítészetben gyakran alkalmaztak. Jellemző tartószerkezeti megoldás a Polonceau szerkezet, amelyet a Debreceni Színház terveiben, valamint a Nemzeti Lovardánál is alkalmazott.

Ybl színházainak elemzése során fontos szempont a stíluskeresés, a romantikus színházaktól a neoreneszánsz Operaházig. A tanulmányban bemutatott színházakat olyan sajátos építészeti szempont szerint vizsgáltuk, amely a funkció, szerkezet, technika, forma összefüggéseit elemzi. Ybl életművében a különböző funkcionális és reprezentációs igényű színháztervezési feladatok esetében - nyári színpad, városi színház, historizáló operaház - megfigyelhetők az új szellemű építészeti megoldások, amelyek kijelölik Ybl helyét a magyar és az európai színházépítészetben.

Millisits Máté: Ganz Ábrahám mauzóleuma Ybl Miklós életművében

Az 1867-ben meghalt Ganz Ábrahám, Vörösmarty Mihály után az egyike volt azon kiemelkedő jelentőségű embereknek, akiket Kerepesi temetőben temettek el. Ganz Ábrahámot 1867. december 17-én helyezték a temető

214. számú ideiglenes sírboltjába. Ganz Ábrahám hozzátartozói az 1868. év első napjaiban felkérték a kiegyezés korának legnagyobb építészét, Ybl Miklóst, hogy tervezze meg a elhunyt rokon mauzóleumát. Az építkezésre az engedélyt Pest város tanácsa 1868. március 31-én 10229/ 243 szám alatt adta meg. Az épület tervezésére a centrális elrendezésű itáliai reneszánsz kápolnák voltak hatással, különösen Bramante és Giuliano da Sangallo munkái. Ganz Ábrahám mauzóleumánál egy központi térmaghoz három félkör alaprajzú térbővület járul, és csak a főhomlokzat bejáratí fala kapott egyenes lezárást. A bejáratí ajtót előtt félköríves lezárást találunk, amelyet "baldachinként" két fekete márványoszlop tart. A félköríves lezárásban a Ganz Család Mauzóleuma felirat olvasható, de erre helyre Ybl Miklós tervei szerint a Világbíró Krisztus szobra került volna, amelyet két imádkozó angyal vett volna körül. A lezárást görög építészeti elem az akrotérion koronázta. A bejáratí homlokzatot pilaszter foglalja keretbe. A pilaszterek galériaszintjén egy-egy szobor fülkenyílást találunk. Az üres szobor fülkenyílásokba feltehetőleg a négy kardinális erény, az Igazságosság, az Okosság, a Bátorság, a Mértékletesség közül kettőnek a szobra került volna. A másik kettőnek a szobra a sírbolt hátfalára került volna. A galériaszint további részén törpepilaszterekből és félköríves lezárásokból álló díszítéssor látható, amely az egész épületen végig fut. A centrális tér lezárásaként szolgáló kupola nem más, mint a Szent István-bazilika megépült kupolájának "kicsinyített variánsa". Ybl Miklós terve szerint az épület hátfalához öntöttvas korlát csatlakozott volna, de helyette téglakerítés épült. Az épület belseje kétszintes, az alagsori kriptaszinten Ganz Ábrahám családjának három azonos méretű koporsója található. A bejáratí szinten található Ganz Ábrahám mellszobra, amely előtt öntöttvas ráccsal körbevett kerek térrész biztosít rálátást a koporsókra. A mauzóleum építésének befejezésére Ganz Ábrahámné Hubert József építész mérnököt bízta meg, aki a feladatot 1911. augusztus 25-ig elvégezte 11.708.65 koronáért. 1912. március 15-én kelt végrendeletében Ganz Ábrahámné úgy rendelkezett, hogy mauzóleumi alap céljára 25.000 koronát szán. Ebből fedezendő a mauzóleum további helyreállítási munkálatai, az ő temetésének és Ganz Ábrahám földi maradványai áthelyezésének költségei. A fennmaradó összegből alapítvány létesítendő a mauzóleum fenntartására és Mindenszentek napján koszorúval történő díszítésére és a kivilágítására. 1913-ban helyezték el a mauzóleumban Ganz Ábrahám és Ganz Ábrahámné földi maradványait. 1933-tól több éven át a Ganz-gyárak dolgozóinak képviselői halottak napján koszorúzással emlékeztek meg a mauzóleumról a gyár alapítójáról. Ganz Ábrahám nevelt lánya, Pospech Anna minden évben Ganz Ábrahámnak és feleségének a születése, házasságkötése és halála napján felkereste a Nemzeti Sírkertben található mauzóleumot Pospech Anna 1945-ben halt meg, és az ő hamvait is a mauzóleumban helyezték el 1949-ben.

Vizy László, Mattyasovszky Zsolnay Eszter: Ybl Miklós – Zsolnay Vilmos

Ybl Miklós életútjának legjelesebb művei a királyi megbízásokhoz kapcsolódnak. Yblnek ebben, a neoreneszánsz építészeti alkotó korszakában stílushordozó elemként jelenik meg a Zsolnay építészeti kerámia. Zsolnay Vilmos 1863-ban vette át a pécsi manufaktúra vezetését, amely a tényleges gyártást 1868-ban kezdte el. A díszmű kerámia - porcelán fajansz – mellett az építészeti kerámia is felkeltette érdeklődését. Az építészeti kerámia, amely új irányt szabott a gyár termelésében, terrakotta (mázás és mázatlan) kerámia gyártmányaival megjelent az építőipari piacon, amely a vállalkozást gazdaságossá tette, és nevét országosan ismertté. Az indulás nehézségét és sikerét, valamint a jövő várható eredményeit Zsolnay Vilmos saját levelével támasztjuk alá.

1875. Budai Várkertbazár

A Pécsi Zsolnay gyárak építészeti kerámia termékeinek neves magyar építészei között Ybl Miklós úttörőként alkalmazta a színes majolikát, elsőként a Várkertbazáron, ahol azok mind a mai napig láthatók. A nagyfelújítás egyik mozzanata ezek újjávarázsolása. A Várkertbazár szobrászati díszeit Marchenke Vilmos készítette. Kutatásunk tárgya, hogy Marchenke és Zsolnay milyen mértékben és mely munkákban dolgozott együtt. Ybl Miklós terveihez igazodva Zsolnay Vilmos reneszánsz szellemű díszítményeket gyártott, és elhelyezésüket személyesen irányította. Erről családjához írt levelei tanúskodnak, valamint a pécsi Zsolnay Múzeumban őrzött eredeti példányokon őrzött feljegyzés árulkodik. A későbbiek folyamán Than Mór színes kerámiába varázsolt kerámia-képei készültek, amelyeknek csupán kisebb töredékeit őrzik. A művész kartonjai megvannak. A képek jól láthatók a Várkertbazárnak a századforduló idején készült felvételein.

1884. Budapesti Operaház

Az Operaház főhomlokzatának első emeleti íves árkád íveinek belső burkolata hasonló a Várkertbazár reneszánsz ihletésű Zsolnay-kerámia díszéhez. A szobrászati díszek készítése Marchenke Vilmos nevéhez fűződik.

1885. Országos Kiállítás és Vásár

A királyi pavilon tervezője Ybl Miklós, egyes építészeti részleteket (padlóburkolat és díszkályha) a Zsolnay gyár készítette. (Megjegyzendő: Sokkal jelentősebbek, és ma is láthatók a pécsi Zsolnay gyár burkolata és díszkútjai Zsolnay színes mázas kerámiából készültek. A tervező Pfaff Ferenc volt.)

Lipótvárosi Bazilika díszkútja

Egy színes-mázás /feltehetően/ Zsolnay-kút készült a Lipótvárosi Bazilikában is.

Kiegészítésül: az 1938 évi felújítás alkalmával a Bajcsy Zsilinszky út felőli íves szentély külső falának oszlopfejezeteit, restaurálás után, Zsolnay pirogránitból gyártották újra. A korábbi 1991. évi Ybl kiállítás

katalógusa, a fővárosi Zsolnay épületkerámiákról szóló 2005-ben megjelent kiadvány és a Pécsi Zsolnay Múzeum gyűjteménye, valamint a Zsolnay gyár ügynevezett terrakottakönyveinek adatai, azok, amelyek a kutatáshoz kiindulásul szolgáltak. Zsolnay építészeti kerámiára vonatkozóan 19 építésről szóló cikk-sorozat jelent meg /2-3 oldal terjedelemben/ 2007-2010 között a Magyar Építőipar hasábjain, majd ezt követően könyv-alakban is, 2009-ben és 2011-ben. Előadásunkban Ybl Miklós építész és Zsolnay Vilmos keramikus életútjának találkozását mutatjuk be.

Hajdók Judit: Ybl Miklós által tervezett orgonaházak

Az orgona-hangszerkezet az azt körülölelő orgonaházzal együtt folyamatosan változott a különböző stíluskorszakokban, tájegységeken. A gótika szárnyas-ajtókkal ellátott, falon függő orgonaházait, az olasz reneszánsz geometrikus osztású orgonatábláit, a barokk mozgalmas, párkányos, fényaranyozott faragásos, zeneszerszámos angyalszobrokkal ékesített orgonaházait, majd a klasszicista timpanonos-vázás orgonaszekrényeket, amelyeket évszázadokon át többnyire képirók faragtak és orgonaépítők készítettek, a 19. század második felétől felváltották a „restaurált” vagy újonnan épített templomokban a műépítészek által tervezett orgonaházak (Schmidtől, Steindltől, Sztrehlotól, Hofhausertől, Stornótól, Cziglertől, stb.). Ebben a sorban az egyik legkorábbi szekrényeket Ybl Miklós tervezte. Az előadás a mester életművén, templomépítészetén belül (Kaplony, Fót, Nagycenk, Ferencváros, Lipótváros, Újpest, Nagycenk, Nagykároly katolikus templomok, Clarriseum istvántelki templom, Kecskemét evangélikus templom, Budai zsinagóga, hódmezővásárhelyi templombővítés) választ igyekszik adni, mely templomokba tervezett Ybl orgonaházat, és milyen technikával készítette azokat? Az orgonaházra vonatkozóan fennmaradt-e szöveges levéltári irat? Az orgonaház tervrajza hogyan illik a templom uralkodó architektúrájához, a szekrény homlokfalán mennyiben érvényesülnek a romantikus elemek? Az orgonaház-rajz tartalmaz-e a templom egyéb metszeteivel, berendezési tárgyainak rajzaival azonos motívumokat, jegyeket? Azonos formajegyek alapján szignálás nélküli tervrajz tulajdonítható-e Yblnek? A mester készített játszóasztal-rajzot is? Felépült-e valamelyik orgonaház és azt ki készítette?

Kiss Péter: Ybl Miklós munkásságának eddig ismeretlen helyszíne – Eger

Tovább bővült azoknak a településeknek a száma, amelyekre kiterjedt Ybl Miklós munkássága. Eger nemcsak Heves megye közigazgatási központja, hanem a Szent István alapította egri egyházmegye székhelye is. Püspökségi központ mivolta alapvetően determinálta a város török idők utáni 18. századi kiépülését, amely azóta is meghatározza belvárosának képét. Műemlékeinek sorában ott van hazánk első eleve egyetemnek tervezett és emelt épülete a Líceum, amelyben az Eszterházy Károly Főiskola működik, ezzel szemben a mai Magyarország egyik legmonumentálisabb temploma a klasszicista stílusban épült bazilika (Ybl idejében még csak főszékesegyház), a kettő között pedig az érseki palota. Előadásom témája e három épület történetének egy-egy momentumai, amelyekben nem csak Ybl Miklós személye a közös, hanem a munkákra „felkérő” Samassa József egri érseké is. Mindhárom megbízásra 1889-ben került sor, és még ugyanebben az esztendőben elkezdődtek a kivitelezési munkák. Az érseki palota kápolnájának falán mutatkozott vizesedés megszüntetésére vonatkozó megbízásról csak Ybl Miklós leveléből tudunk, az erre vonatkozó többi irat lappang, vagy nem maradt fenn. Eddig csupán a Líceumra vonatkozó adatokból jelent meg néhány, amelyek A Petőfi kéziratától az elsodort forgókupoláig c. könyvben kerültek közlésre, és a legújabb szakirodalomban, Az Egri Domus Universitatis és Líceum c. kötetben sem szerepelnek.

G. László Judit: Egy Ybl-palota új élete. A Pollack Mihály téri Festetics-palota helyreállítása

A Nemzeti Múzeum mögött húzódó téren álló épület a Festetics-család városi palotája volt, mely az átalakítások ellenére is megőrizte eredeti képét. Tervezője Ybl Miklós, akinek a palota-negyedben egy helyen nagyszámú műve valósulhatott meg, s ezáltal hosszú ideig a múzeum környékének képét alapvetően az ő művei határozták meg. Festetics György elsőnek építtette fel városi palotáját a korábbi lazán beépített külvárosi környezetben. A rendkívül leromlott állagú, sok évig üresen álló épület helyreállítására új funkcióval – Andrassy Gyula Egyetem – 2011 – 2004. között került sor. A tervezést alapos vizsgálatok előzték meg, köztük épületdiagnosztika, művészettörténeti helyszíni- és forráskutatás, restaurátori szondázások. Az épület minőségai és megmaradt értékei megkívánták, hogy az új funkciók kialakításánál azokat nemcsak figyelembe vegyék, hanem esetenként rekonstrukcióra is sor kerüljön. A rendelkezésre álló pénzkereteken belül, a megadott szakmai program szerinti funkciók kialakítása mellett alapvetően fontos volt a belső struktúra, alaprajzi elrendezés, burkolatok, asztalos és egyéb szerkezetek, megmaradt műtárgyak megőrzése. A műemlékes kutató számára maga az álló épület, annak látható és az építkezések során feltáruló rejtett részleteivel alapvető forrást jelent. Az egész helyreállítási folyamatot végigkísértem, aktívan részt véve a kivitelezési, restaurálási folyamatban így megfigyelhettem a korabeli építéstechnikai, épületgépészeti megoldásokat, a belső dekoráció anyaghasználatának és készítésének kérdéseit, az előadás e tapasztalatok összefoglalása.

Potzner Ferenc: Ybl Miklós Rechnungsplan - tervsorozata a Várbazár és a Várlejtők területére

1998-ban a tervezéssel párhuzamosan végzett kutatás során Kiscell-ben az építészeti gyűjtemény tervtárában felyűltam egy szekrény tetejére és taláalomra levettem egy összehengeredett poros tervlapot, amelyet szétnyitva a budai Várkert bazár /Kön. ung. Hof-Burg – Garten Bauten in Ofen/ Lépcső pavilon /Stigen pavilon/ alaprajzai és metszete voltak láthatók egy Rechnungsplan feliratú tervlapon. Azé a paviloné, amelyről épp kiviteli tervet kellett készítenem, s amelyről oly keveset tudtam, mert úgy bontották el, hogy nem dokumentálták előtte. A Rechnungsplanok un. elszámolási tervek, amelyeket mai terminológiával megvalósulási tervnek hívunk, és a már megépült állapot ellenőrzésére, dokumentálására szolgálnak. Ezzel számoltak el az építőmesterekkel! Ez adja a tervsorozat valódi jelentőségét. A kezünkben van egy dokumentáció, amely egy adott időkeresztmetszetben arról tudósít, hogy mi épült meg, mit találtak a helyszínen, és a megépítés érdekében a talált fragmentumokon milyen beavatkozásokra történtek. A tervlapok egyidejűleg dokumentálnak meglévő állapotot, egyértelműen jelezve a beavatkozásokat: bontásokat és építéseket, és ezzel az adott területen talált előzményeket. Az építési – megépült – állapotot dokumentáló tervlap szerkezeti és építészeti terv egyúttal. Jelenleg a tervsorozat mintegy 25 tervlapja ismert, amely két sorozatra tagolódik. A tervsorozat első része kimondottan a Várkert bazár kerti részét, az épületegyüttes elemeit, valamint az előtte lévő tér kialakítását dokumentálja : No 1-től No 19-ig. A tervsorozat második része (zweiter teil), a Várkert bazár és a Királyi palota közötti terület falaival, vízelvezetésével és az Elypsz sétány kialakításával foglalkozik. A leírakból nyilvánvaló, hogy a tervsorozat nagy jelentőséggel bír a Várkert bazár felújítása, rekonstrukciója folyamatában, nem csak a pontos méretek és kialakítások, valamint a régészeti fragmentumok dokumentálása tekintetében, hanem a koncepció alkotás és a történeti szerkezetek határolta új terek kialakítása tekintetében is.

Gyevainé Balogh Ágnes: A Danubius-kút építése és műemléki helyreállítási problémái

Az előadás az egykor a Kálvin téren felállított Danubius-kút tervezésének és építésének története mellett, viszontagságos utóéletével, a későbbi helyreállítások problémáival kíván foglalkozni.

A díszkút a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület ajándékeként épült. 1869-ben merült fel először létesítésének ötlete, amikor a takarékpénztár Kálvin téri fiókját megnyitotta. Mivel a bank székháza az előírásoktól eltérően épült, az eljárás beszüntetése érdekében ajánlotta fel a kút felállítását. Az 1879-ben kiírt pályázat bíráló bizottságának többek között Hauszmann Alajos, Steindl Imre és Ybl Miklós is tagja volt. Mivel a díjazott pályaműveket nem tartotta a kútbizottmány megfelelőnek, Ybl Miklóst bízták meg egy új terv elkészítésével. Az előadás keretében bemutatásra kerül az Országos Levéltárban fennmaradt három tervváltozat, melyek Ybl végső tervének kialakulásához vezettek. A kút építése 1883-ig tartott, nehézségeket okozott a szükséges mennyiségű víz biztosítása, valamint az egy kőből faragott középű medence helyszínre szállítása is. A megvalósult hangulatos, hárommedencés díszkút alsó szintjén a Tiszát, a Drávát, és a Szávát szimbolizáló, allegorikus nőalakok ültek, legfelül pedig a Dunát megszemélyesítő, szakállas férfialak állt. A szobrokat Fessler Leó mintái alapján Brestyánszky Béla faragta. A világháborúban súlyosan sérült díszkutat forgalmi okokból 1949-ben elbontották, majd 1959-ben az Engels (ma Erzsébet) téren állították fel. A szobrokat és egyes részleteket Györi Dezső tervei szerint újrafaragták. A megmaradt két eredeti nőalak a Kálvin tér 9., ill. a Lajos utca 158. sz. ház udvarán látható. 2000-ben a Danubius-kút újabb felújítására került sor. A felmérést és a tervezést a BME Építészettörténeti és Műemléki Tanszékének munkatársai végezték. A felmérés eredményeként rekonstruálható volt az alaprajz szerkesztési rendszere. A helyreállítás során a legnagyobb problémát a középű medence megbillent helyzete jelentette, ugyanis így a víz egész évben áztatta Száva szobrát. A kőanyag védelme érdekében, valamint mivel a teljes bontásra és újraépítésre nem volt lehetőség, az eredetitől eltérő, takarékos vízjáték került megvalósításra.

A konferencián készült fotódokumentáció a BFL honlapján tekinthető meg.

http://bfl.archivportal.hu/id-2091-eletmodja_epitesz_tudomanyos_konferencia.html

Az esemény sajtóvisszhangja:

http://bfl.archivportal.hu/id-2091-eletmodja_epitesz_tudomanyos_konferencia.html

<http://www.forsterkozpont.hu/tartalom.php?id=20140331124935>

http://www.galamuscsoport.hu/tartalom/cikk/372441_ybl_emlekev_eletmodja_epitesz_cimm_el_rendeznek

<http://epiteszforum.hu/eletmodja-epitesz>

<https://www.facebook.com/events/620324128022228/>

<http://www.arch.hu/tovabbi-esemenyek/életmodja-epitesz>

http://www.eptort.bme.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=281%3Aéletmodja-epitesz&catid=1%3Afriss-hirek&lang=hu

http://www.meszorg.hu/index.php?t=esemenyek&m=konferenciak&l=Eletmodja_epitesz_2014

<http://www.mediaklikk.hu/2014/04/12/ter-ido-a-velunk-elo-ybl-miklos/>

<http://valasz.hu/kultura/nem-magyarazta-megcsinalta-75338>

<http://www.tervlap.hu/cikk/show/id/2872>

2014. június

ÉPÍTÉS KÖZLÖNY–MŰHELY | 234. szám | 2014. június | 5-9.o. Interjú Sisa Józseffel a konferencia kapcsán. Online: http://www.fejermek.hu/attachments/article/576/2014_06.pdf

**B) „Ybl építésze a környezetünkben“ – építészeti és művészettörténeti vetélkedő
középiskolások számára**

A Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kara és Budapest Főváros Levéltára szervezésében 2014. október 21-én került sor az „Ybl építésze a környezetünkben” című középiskolások számára rendezett vetélkedő lebonyolítására. A szeptemberi felhívásra 12 iskola jelentkezett 27 csapattal és 82 résztvevővel. (Az iskolák és a diákok névsorát ld. csatolva).

A versenyt megelőzően Torma Tamás építészeti újságíró, szakíró vezetésével 2014. szeptember 30-án és október 7-én „Séta Ybl nyomában” címmel az Építéstudományi Kar sétát szervezett a jelentkező diákok és tanárok számára. Sokuknak most vált tudatossá, hogy az épületek, amelyek mellett talán naponta elmennek, Ybl Miklós alkotásai. Számos diák érthetetlenül állt meg a tény előtt, hogy kulturális örökségünk méltán csodált alkotásai közül több milyen elhanyagolt állapotban van.

A vetélkedő lebonyolítására az SZIE YMÉK Thököly úti épületében került sor. A diákok nagy száma miatt (a versenyben résztvevő diákok mellett kísérő tanárok, szurkoló diákok) az egyetemnek is fel kellett készülnie, már október 20-án megindult a verseny helyszínéként kiválasztott előadó előkészítése, a technikai lebonyolításhoz szükséges műszaki felszerelés előkészítése.

A filmek, prezentációk, tablók bemutatás után következett az Ybl Miklós munkásságára vonatkozó, 14 változatos kérdésből álló feladatsor megoldása. A kérdések nem a szokásos lexikai tudásra voltak kíváncsiak, hanem a diákokat kreatív módon próbálták bevonni azok megoldásába, ami a vetélkedő résztvevői körében nagy tetszést is aratott.

A zsűri tagjai Ybl Miklós életművét kiválóan ismerő szakemberekből álltak. Az elnöki funkciókat Hidvégi Violetta, Budapest Főváros Levéltára főlevéltárosa látta el. Társelnök volt az Ybl-sétát vezető Torma Tamás építészeti újságíró. Munkájukat Ritoók Pál művészettörténész és Kiss Gyula építész, a SZIE YMÉK dékán-helyettese segítette.

Az első három helyezett csapat mellett 4 db különdíj is kiosztásra került. A díjazottak és a résztvevők Budapest Főváros Levéltára kiadványaiból értékes könyveket vehettek át.

A fotódokumentáció a BFL honlapján az alábbi linken tekinthető meg.

http://bfl.archivportal.hu/id-2161-ybl_epiteszete_kornyezetunkben_epiteszet.html

<http://www.ymmf.hu/?q=hu/content/hirek/„ybl-építésze-környezetünkben>

Budapest, 2014. december 17.

Fazekasné Toma Katalin
intézményi titkár

	Név	Email cím	Alíráás
1.	Vetény István & felesége	luenica@t-online.hu	
2.	Rudolf Rados		Rados Rudolf
3.	H & VASS ZUZSÁVNA	SUSANUVASS@freemint.hu	Diana Zuppan
4.	VASS EVA	EVASSMDFREESTART.HU	Jana Écs
5.	KOHLING János	koehling@smint.com	immungp
6.	JÓZSA ANNA	jozsanke@gmail.com	Józsa Anna
7.	MATYÁSÓVSKY ZSOLNAY ESTER	mzoehay@kepf.hu	Kutyay Ester
8.	Dr Zelenyhazi Erika	zelenyhazi.eric@btk.gov.hu	Zelenyhazi Erika
9.	Gyöngy Urmány	GyongyUrmay@gmail.com	Gyöngy Urmány
10.	GIKON KATALIN KTM	Gikon.Katalin@egame.ertek.hu	Sándor Rozella
11.	FÜZÖP AGNES	icst.agnes@ulop.kish.hu	Füzy Agnes
12.	HIDVÉGI VIOLETTA	hidvegi@freemint.hu	Hidvegi Viola
13.	WITKOVIC GILSON	witkovic@freemint.hu	Witkovic Gilson
14.	ARA DI MARIUA	aradi@freemint.hu	Aradi Mária
15.	Hannak. Póls	hannak.pols@freemint.hu	Hannak Póls
16.	Kunérné Gábor Rózsa	kunernegabor@freemint.hu	Kunérné Gábor Rózsa
17.	KIRÁLY ZSÓFI	kiraly.zsofi@btk.gov.hu	Király Zsófia
18.	KIRÁLY ANDRÁS	kiralyandras@freemint.com	Király András
19.	KOPRANYI ETELVÉN	MAKRE@freemint.com	Koppanyi Etelvén
20.	BEREG KATALIN	msb@freemint.com	Bereg Katalin
21.	LAGY KÁROLY	nagykaroly@wpp.hu	Lagy Károly
22.	László Anita	laszlo.anita@freemint.com	László Anita
23.	Júlia. De Lencs	szepia.dezsanna@btk.gov.hu	Júlia De Lencs
24.	FÉLÉP ZSÓFI	felkep.zsofi@pmlk.hu	Félép Zsófia
25.	SEPPEN NADVAK	mandor.seppen@qmail.com	Seppén Nadva
26.	László István	lovespalko@freemint.com	László István
27.	MARONAI GYÖRGY	isoron@artest.wtk.hu	Maronai György
28.	KITTEGSKO ANNES	ARUSKOSKO@qmail.com	Kitegsko Anna
29.	ABONYI AGNES	AGNES.ABONYI@FOOTSTEP.HU	Abonyi Agnes
30.	DR. POLCS MÓNNER	budapeste24@freemint.com	Dr. Polcs Mónner
31.	LANNYÓVÁRY IZABÉLA	izumny@freemint.com	Lannyóváry Izabella
32.	Gyöngy Anna	gyongy.anna@freemint.com	Gyöngy Anna
33.	ÉLÉTI ÉRŐS	erose@freemint.com	Érősi Érika
34.	JURKIC GÖRÖG	jurkic.gyorgy@btk.gov.hu	Jurkic György
35.	MARTON ANNA	marton.anna@btk.gov.hu	Marton Anna

(2)

76-10
41

36.	FARKASVÉRTŐS KATALIN	homale@barchud.hu		
37.	JÓZSA ÁRKÁD	szpav@egarchiv.hu		
38.	VIZY LAJZS	nyire@ulib.hu		
39.	TATAI ERZSEBET	lodos.ere@eblink.hu		
40.	VIZAI ZSOLT	Karolykriszta@t-online.hu		
41.	LÁNYI TAMÁS	st.lanyi.teller@t-online.hu		
42.	SÁRKÓZY SZEBSZTÉN	szarkozy.szebsztyen@borsod.gov.hu		
43.	ZÁRÉKALICZKY ZSUZSANNA	Zsuzsa.Zsuzsalkoz@laktanya.hu		
44.	DEBRY ATTILA	ATTIDERT@GMAIL.COM		
45.	TELEK ÁGNES	TN.AGNES@GMAIL.COM		
46.	MORAVSICS LÓRÁND	moravicslo@balka.com		
47.	SZERKÁTH TIBOR	bonath.ewod@quark.com		
48.	Imre Károl	Imre@btk.com		
49.	FODOR EDINA	fodor.edina@quark.com		
50.	G. ENRIK JUNT	lchne.zsuzs@laktanya.hu		
51.	KIRACSNEVA	kiracsneva@btk.com		
52.	ROZSA KATALIN	rozsa.katalin@btk.com		
53.	ROZSA ANNAKATALIN	rozsa.anna@btk.com		
54.	Dr. Kovács László	kovacs.laszlo@btk.com		
55.	GÖLLÖSH MÁRIANNÉ	gollosh.marianna@btk.com		
56.	ÁLLÓZ JUDIT	zuzsanna@btk.com		
57.	LEGÉDYS ZUDIT	legedy.zudit@btk.com		
58.	PATAK GERGELY	patak.gergely@btk.com		
59.	KÖTELES ISTVÁN	kovales.istvan@btk.com		
60.	HANUSOVSKY KATALIN	hanusovsk.katalin@btk.com		
61.	MEZŐSÉNYI FERDINAND	mezosenyi.ferdinand@btk.com		
62.	HUMMEL BÉLA	hummel.bel@btk.com		
63.	SZECSÉNYI ÁGNES	agnes@szecseny.com		
64.	SEBÉNYI ANDRÁS	sebenyi.andras@btk.com		
65.	PKMártonné MÁRI	pkmarionne@btk.com		
66.	RÓZSA TIBOR	rozsa.tibor@btk.com		
67.	Vossé KATALIN	voss.katalin@btk.com		
68.	OKDASI ZSUZSANNA	okdasi.zsuzsanna@btk.com		
69.	HUSZTHY ZITA	husthy.zita@btk.com		
70.	ROZSA ANNA	rozsa.anna@btk.com		
71.	FARKASVÉRTŐS KATALIN	farkasvertos.katalin@btk.com		
72.	73	74	75	76
72.	BRUDER ANIK	brati83@hotmail.com		
73.	DR. CHAPPON TIBOR	ch@helios.hu		
74.	BRUDER ANIK	brati83@hotmail.com		
75.	GYALOGH DEBORA	gyalogh@etbdc.hu		
76.	NYITÓ FERENC	nyitof@btk.com		

72.	Deslaurain Akos	deslaurain@t-online.hu	
73.	MESZÉY ALIOT	adamezeg@postail.com	
74.	Kis Zoltán	zoltan.kis@quora.com	Kis Zoltán
75.	Vocsaer István	vocsaer@optnet.hu	
76.	Papp László	papp.laszlo1	
77.	BÉKE LÁSZLÓ	benke.laszlo@postbox.hu	
78.	MEDNER SZILVIA	medner.szilvia@postbox.hu	
79.	PRONKOPF KATALIN		
80.	PRONKOPF KATALIN		
81.	TERNYAY JÓZSEF		
82.	ANDRÁK SÉKIDIT		
83.	DR. SEVÉRE DÉTERE		
84.	ALGER BALINT		
85.	KADDAVARI ESTER	ester.kaddavari@postbox.hu	Kaddavari Ester
86.	FIECSE EMI		
87.	Hatosi Ede		
88.	MESTER SÁNDOR	mester.sandor@postbox.hu	Mester Sándor
89.	HOLVÁR SZABÓ	holvar.szabo@postbox.hu	Holvár Szabó
90.	Holvári Alán		
91.	Szabó István		
92.	RENYI DÁNIEL		
93.	ORCSIV ÉVA		
94.	KOMONDY ÁRPÁD		
95.	VACSENYI MIKLÓS		
96.	SEBESTYÉN MIHÁLY		
97.	TERNYAY DÉNES		
98.	ANDRÁK KATALIN		
99.	BARTOS GÁBOR		
100.	Konráth István		
101.	M. Konráth István		
102.	DR. MÁTYÁS LILIA		
103.	HIGHMARI RITA		
104.	KOCSIS GÁBOR		
105.	M. P. Kovács István		
106.	Tarvalgyi Zoltán László		

Konferencia Ybl Miklós (1814–1891) tiszteletére "Eletmódja: Építész" 2014. április 8. 9–17 óráig

4
4 fő

108.	WASTLEY BEATRIX		
109.	KATONA PÉTER	kastalyn@t-online.hu	Katona Péter
110.	GALVÁNIS G.	guba.katona@pepymaster.hu	Katona Péter
111.	ACS KATÓ		
112.			
113.			
114.			
115.			
116.			
117.			
118.			
119.			
120.			
121.			
122.			
123.			
124.			
125.			
126.			
127.			
128.			
129.			
130.			
131.			
132.			
133.			
134.			
135.			
136.			
137.			
138.			
139.			
140.			
141.			
142.			
143.			

11 5 fő regisztráció

35
41
4

BUDAPEST FŐVÁROS LEVÉLTÁRA

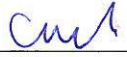

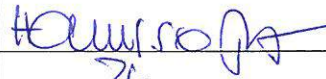

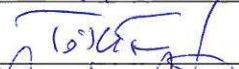
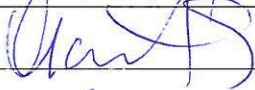

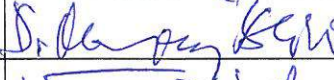
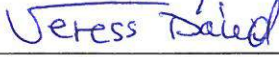

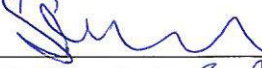
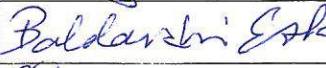

„Életmódja építész”
Tudományos konferencia az Ybl Miklós bicentenáriumi év alkalmából
2014. április 9.
REGISZTRÁCIÓS ÍV

	NÉV	INTÉZMÉNY	ALÁÍRÁS
1.	TIMKÓ ZSOLT	BFL	Muzsi Zolt
2.	Fuchs György	PHL	Fuchs György
3.	Kereky János főszerkesztő	-	Kereky János
4.	Cseri Zoltán	-	Cseri Zoltán
5.	Némethi Nóra	Magyar Kultúra program	Némethi
6.	Juhász György	BTK EÖH	Juhász
7.	BZECSKÓ ANNUS	FORSTER	BZECSKÓ
8.	JÓKOSI KATALIN	FK	Boronykötő
9.	Lőrincz Pál	MTA BTK MI	Lőrincz Pál
10.	Anaszti Flóra	PHL	Anaszti
11.	Demeter György	BFL	Demeter György
12.	Lapószky Zoltán	PHL	Lapószky Zoltán
13.	Kelemené Gladys Viktória	BFL	Kelemené
14.	Balogh Zoltán	FORSTER	Balogh Zoltán
15.	Dr. Lipp Katalin	Egri Főegyházmegye	Dr. Lipp Katalin
16.	Székely Zoltán	BFL	Székely Zoltán
17.	Kastaly Beatrix	OSZK-nyelvtudományi	Kastaly Beatrix
18.	Varga Anna Zsuzsanna	Varga Anna Zsuzsanna	Varga Anna Zsuzsanna

„Életmódja építész”
Tudományos konferencia az Ybl Miklós bicentenáriumi év alkalmából
2014. április 9.
REGISZTRÁCIÓS ÍV

	NÉV	INTÉZMÉNY	ALÁÍRÁS
19.	BEIBAY FATMA	HAGYOMÁNYOS NEMZETI GALÉRIA	Ranyta
20.	P. SÁMU VIKTORIA	PP-VIPA BT.	P. Samu
21.	Deschmann, Alajos	deschmann@fordiso.hu	
22.	FETTER JUDIT	Pest Megyei Kormányhiv.	Teljes
23.	KIRICS MÁRTA	MNL Balm. Levéltár	Kiris Márta
24.	V. László Anikó	BFL	
25.	ABONYI ÁGNES	FORSTER KP.	Abonyi Agnes
26.	ORDASI ZSUZSANNA	PANNON EGYETEM	
27.	Leininger Gábor Pál	BFL HÉJÓR IRO.	
28.	KIRÁLY JUDIT	BFL EÖT NEM.	Király Judit
29.	KIRÁLY ANDRÁS	BIM	Király And.
30.	ORTHMAYR FLÓRA	BFL	
31.	GUTHY MARIAN	BUNYI IRO.	
32.	Fabó Beáta	BFL	Fabó Beáta
33.	CIFFAKY GÁBOR ILDIKÓ	PFL	
34.	GALAMB ZSUZSANNA	FORSTER	
35.	ZUBOK ZSUZSANNA	HAGYOMÁNYOS NEMZETI KÖZT.	Zubok Zsuzsanna
36.	Breiner Gábor	BFL	

„Életmódja építész”
Tudományos konferencia az Ybl Miklós bicentenáriumi év alkalmából
2014. április 9.
REGISZTRÁCIÓS ÍV

	NÉV	INTÉZMÉNY	ALÁÍRÁS
37.	Székely Zsuzsa	CEU	
38.	P. Hódi Adrián	BFL	
39.	HANUSKOVSKY KATALIN		
40.	ZALOG ÉVA		
41.	TÓTH FERENC	BFKH É.Ö.H.	
42.	OROSIK ÉVA	—	
43.	H. KOPVÁRNÉ PÉTEREI	BVE	
44.	MÉZEY ANIKÓ	—	
45.	VERESS Dániel	ELTE Atelier	
46.	FÖGÖRÁSI BARBARA	FORSTER KP.	
47.	IGYÉR RITA		
48.	SÁRKÖZY SEBESTYÉN	DAZ H. ICH.	
49.	BALDASSYAI ERZSEK	PPKE - BTK	
50.	PROROPP MARI	ELTE	
51.	SZEDMER MIKIK	PHCA	
52.	SARUSI GYÖRGY BÉLA		
53.	GRÖBEI LONA	FOTOGRAFIA ÉS	

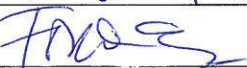

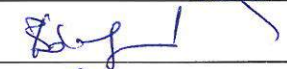
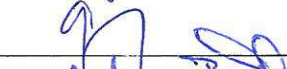

BUDAPEST FŐVÁROS LEVÉLTÁRA

**„Életmódja építész”
Tudományos konferencia az Ybl Miklós bicentenáriumi év alkalmából
2014. április 9.
REGISZTRÁCIÓS ÍV**

	NÉV	INTÉZMÉNY	ALÁÍRÁS
54.	Bognár Szilvia	BM-OF	Bognár Szilvia
55.			Bódis Attila
56.	GARAS JUDIT	ISE - Magyar	Garas Judit
57.	BÁNYÓ FERENC		Bányó Ferenc
58.	BEDE-FAZEKAS JANKA	PPKE-BTK	Bede-F. Janka
59.	SZABÓ NÁNDOR		Szabó Nándor
60.	RÁK ATTILA	BTZ	Rák Attila
61.	Sau Katalin	BFL	Sau Katalin
62.	KAROLYI Zsuzsanna	Fokszék Központ	Károlyi Zsuzsanna
63.	Klein Eszter	ELTE-BTK	Klein Eszter
64.	SARASDAI ANDREA	MUL	Saradai Andrea
65.	SZABÓ FAULIK ANNES	MUL	Szabó Faulik Annes
66.	TIRYNET DANIELA	szabadfogl.	Tirynet Daniela
67.	KLIMKÓ MIKÓLY	RME	Klimkó Mikóly
68.	KOLAWICZAY Péter	PNKA	Kolawiczay Péter
69.	MARCIANIK BEÁTA		Marcianik Beáta
70.	Béla GÁBOR KÁLLAI		Béla Gábor Kallai
71.	Vágydóczy	Fodorpamélyné	Vágydóczy

**„Életmódja építész”
Tudományos konferencia az Ybl Miklós bicentenáriumi év alkalmából
2014. április 9.
REGISZTRÁCIÓS ÍV**

	NÉV	INTÉZMÉNY	ALÁÍRÁS
72.	Prókfalvi Erőkl	lechner LTK	
73.	Kodó Balázs	LLTK	
74.	Rubovicsi Endre	mivolt papnagm	Rubovicsi Endre
75.	Formaker Erika	László G. Ég	
76.	Csuka Orsolya	PMKH	Csuka Orsolya
77.	Bogár-Tessáros Károly	Magyar Építészeti Társaság if.	
78.	Könyvesházi Péter	LEPÉ	
79.	GÁL NÉSZ	GLH KFT	
80.	MESÁROS BÉLA	EVOLIMMO KFT.	
81.	OLBERT MARIAN KU	ECTE BTK	Olbert Marian
82.			
83.			
84.			
85.			
86.			
87.			
88.			
89.			

BUDAPEST FŐVÁROS LEVÉLTÁRA

„Életmódja építész”
Tudományos konferencia az Ybl Miklós bicentenáriumi év alkalmából
2014. április 9.
REGISZTRÁCIÓS ÍV
ELŐADÓK

	NÉV	INTÉZMÉNY	ALÁÍRÁS
1.	Buda Attila		
2.	Czétényi Piroska		
3.	Déry Attila		
4.	Farbaky Péter		
5.	Farbakyné Deklava Lilla	Farbakyné Deklava Lilla	[Signature]
6.	Fodor Edina		
7.	G. László Judit	Lechner Tudiskola	[Signature]
8.	Gyevainé Balogh Ágnes	BME	Gyevainé Dr. Balogh Ágnes
9.	Győr Attila	Forster Könyvtár	[Signature]
10.	Hajdók Judit	Lechner Tudiskola	[Signature]
11.	Hidvégi Violetta	N' Vis	BFL
12.	Iványi János		
13.	Józsa Anna	BME ÉPTÖRT	Józsa Anna
14.	Kalmár Miklós		
15.	Kelecsényi Kristóf Zoltán		
16.	Kemény Mária	Kemény Mária	
17.	Kiss Péter	Építészeti Levéltár	[Signature]
18.	Kovács Klára		

„Életmódja építész”

Tudományos konferencia az Ybl Miklós bicentenáriumi év alkalmából

2014. április 9.

REGISZTRÁCIÓS ÍV

ELŐADÓK

	NÉV	INTÉZMÉNY	ALÁÍRÁS
19.	Krähling János	BME Építészeti Tsz.	Krähling János
20.	László Csaba		
21.	Maracskó Izabella		
✓ 22.	Marosi Ernő	MTA	Marosi Ernő
23.	Maróty Katalin	BME	Maróty Kati
24.	Mattyasovszky Zsolnay Eszter		Mattyasovszky Zsolnay Eszter
25.	Mentényi Klára	LLTK	Mentényi Klára
26.	Millisits Máté	—	Millisits Máté
27.	Papp Gábor György	BUDAPESTI ÉPÍTÉSZETI TUDOMÁNYOS EGYESÜLET	Papp Gábor György
28.	Potzner Ferenc	KÖZTUDOMÁNYOS EGYESÜLET	P. Potzner
29.	Ritoók Pál	ELTE	Ritoók Pál
30.	Rozsnyai József	PIKE	Rozsnyai József
31.	Sisa József	MTA ÉPÍTÉSZETI TUDOMÁNYOS EGYESÜLET	Sisa József
32.	Somorjay Sélysette	FK	Somorjay Sélysette
33.	Virág Zsolt	Magyar Kastélyprogram	Virág Zsolt
34.	Vízy László	Magyar Építész Kamara	Vízy László
35.	Winkler Gábor	Széchenyi Egyetem	Winkler Gábor
36.	Szentmártoni Szabó Gizella	ELTE BTK	Szentmártoni Szabó Gizella

**„Ybl építésze a környezetünkben”
Építészeti és művészettörténeti vetélkedő középiskolások számára
2014. október 21.
REGISZTRÁCIÓS ÍV**

	NÉV	INTÉZMÉNY	ALÁÍRÁS
1.	Csepregi Attila	Eötvös Lóránd Szki. és Szakiskola (Budapest)	Csepregi Attila
2.	Schmitter Károly	Eötvös Lóránd Szki. és Szakiskola (Budapest)	Schmitter Károly
3.	Szabó Dávid	Eötvös Lóránd Szki. és Szakiskola (Budapest)	Szabó Dávid
4.	Csatos Gergely	Eötvös Lóránd Szki. és Szakiskola (Budapest)	Csatos Gergely
5.	Pápai Rebeka	Eötvös Lóránd Szki. és Szakiskola (Budapest)	Pápai Rebeka
6.	Váradai-Palotai Márton	Eötvös Lóránd Szki. és Szakiskola (Budapest)	Váradai-Palotai Márton
7.	Nánai Zsombor Richárd	Hild József Építőipari Szakközépiskola (Győr)	Nánai Zsombor R.
8.	Marosi István	Hild József Építőipari Szakközépiskola (Győr)	Marosi István
9.	Vrebovszki Daniella	Hild József Építőipari Szakközépiskola (Győr)	Vrej Daniella
10.	Berki Renáta	Horváth Mihály Gimnázium (Szentes)	Berki Renáta
11.	Bartyik Adrienn	Horváth Mihály Gimnázium (Szentes)	Bartyik Adrienn
12.	Csanády Adél	Horváth Mihály Gimnázium (Szentes)	Csanády Adél
13.	Fecske László	Ybl Miklós Szakképző Iskola	Fecske László
14.	Pusztai Csaba	Ybl Miklós Szakképző Iskola	Pusztai Csaba
15.	Pontisch Ferenc Sziivás Ferenc	Ybl Miklós Szakképző Iskola	Pontisch Ferenc
16.	Gutai Máté	Király Endre Ipari Szki, Szakiskola és Kollégium (Vác)	Gutai Máté
17.	Varga Vendel	Király Endre Ipari Szki, Szakiskola és Kollégium (Vác)	Varga Vendel
18.	Serfőző Norbert	Király Endre Ipari Szki, Szakiskola és Kollégium (Vác)	Serfőző Norbert

„Ybl építésze a környezetünkben”

Építészeti és művészettörténeti vetélkedő középiskolások számára

2014. október 21.

REGISZTRÁCIÓS ÍV

	NÉV	INTÉZMÉNY	ALÁÍRÁS
19.	Szarvas Magdolna	Király Endre Ipari Szki, Szakiskola és Kollégium (Vác)	<i>Szarvas Magdolna</i>
20.	Molnár Enikő	Király Endre Ipari Szki, Szakiskola és Kollégium (Vác)	<i>Molnár Enikő</i>
21.	Varga Bálint	Király Endre Ipari Szki, Szakiskola és Kollégium (Vác)	<i>Varga Bálint</i>
22.	Czinege Tírsa	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Czinege Tírsa</i>
23.	Zayzon Priscilla	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Zayzon Priscilla</i>
24.	Tóth Fanni	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Tóth Fanni</i>
25.	Toller Vivien	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Toller Vivien</i>
26.	Nyári Virág	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Nyári Virág</i>
27.	Juhász Boglárka	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Juhász Boglárka</i>
28.	Ságodi Nelli	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Ságodi Nelli</i>
29.	Mészáros Cippora	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Mészáros Cippora</i>
30.	Várady Alexandra	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Várady Alexandra</i>
31.	Kovács Anett	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Kovács Anett</i>
32.	Huang SiSi	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Huang SiSi</i>
33.	Simon Barbara	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Simon Barbara</i>
34.	Szekán Éva	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Szekán Éva</i>
35.	Csorba-Simon István	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Csorba-Simon István</i>
36.	Kaszás Alexandra	Király Endre Ipari Szki, Szakiskola és Kollégium (Vác)	<i>Kaszás Alexandra</i>

**„Ybl építésze a környezetünkben”
Építészeti és művészettörténeti vetélkedő középiskolások számára
2014. október 21.
REGISZTRÁCIÓS ÍV**

	NÉV	INTÉZMÉNY	ALÁÍRÁS
37.	Kala Ditta	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Kala Ditta</i>
38.	Bíró Alíz	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Bíró Alíz</i>
39.	Kalácska Lilla	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Kalácska Lilla</i>
40.	Walter Patrícia	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Walter Patrícia</i>
41.	Benkovics Viktória	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Benkovics Viktória</i>
42.	Czemmel Csenge	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Czemmel Csenge</i>
43.	Csürke Rebeka	Jelky András Iparművészeti Szakközépiskola (Budapest)	<i>Csürke Rebeka</i>
44.	Baranyi Norbert	Pogány Frigyes Szki (Bp)	<i>Baranyi Norbert</i>
45.	Berko Laura	Pogány Frigyes Szki (Bp)	<i>Berko Laura</i>
46.	Varga Péter	Pogány Frigyes Szki (Bp)	<i>Varga Péter</i>
47.	Trafnek Ádám	Pogány Frigyes Szki (Bp)	<i>Trafnek Ádám</i>
48.	Kun Ádám	Pogány Frigyes Szki (Bp)	<i>Kun Ádám</i>
49.	Loddo Dominik	Pogány Frigyes Szki (Bp)	<i>Loddo Dominik</i>
50.	Sajner Attila	Pogány Frigyes Szki (Bp)	<i>Sajner Attila</i>
51.	Dillik László	Pogány Frigyes Szki (Bp)	<i>Dillik László</i>
52.	Lázok Csaba	Pogány Frigyes Szki (Bp)	<i>Lázok Csaba</i>
53.	Szaniszló László	Pogány Frigyes Szki (Bp)	<i>Szaniszló László</i>

**„Ybl építésze a környezetünkben”
Építészeti és művészettörténeti vetélkedő középiskolások számára
2014. október 21.
REGISZTRÁCIÓS ÍV**

	NÉV	INTÉZMÉNY	ALÁÍRÁS
54.	Murai Martin	Pogány Frigyes Szki (Bp)	Murai Martin
55.	Kovács Richárd	Pogány Frigyes Szki (Bp)	Kovács Richárd
56.	Varga Stefánia	SZIE Gyak. Sport Ált. Isk és Gimn. (Jászberény)	Varga Stefánia
57.	Gulyás Erika	SZIE Gyak. Sport Ált. Isk és Gimn. (Jászberény)	Gulyás Erika
58.	Nagy Dániel	SZIE Gyak. Sport Ált. Isk és Gimn. (Jászberény)	Nagy Dániel
59.	Gelley Márk	Bp-i Ward Mária Ált. Isk. és Gimn	Gelley Márk
60.	Gintner Hajna	Bp-i Ward Mária Ált. Isk. és Gimn	Gintner Hajna
61.	Szlávik Boglárka	Bp-i Ward Mária Ált. Isk. és Gimn	Szlávik Boglárka
62.	Csehi Eszter	Bp-i Ward Mária Ált. Isk. és Gimn	Csehi Eszter
63.	Kunzabó Kata ^{Lin}	Bp-i Ward Mária Ált. Isk. és Gimn	Kunzabó Kata ^{Lin}
64.	Hesz Rita	Bp-i Ward Mária Ált. Isk. és Gimn	Hesz Rita
65.	Kovács Sára	Óbudai Árpád Gimnázium	Kovács Sára
66.	Gönczi Lili	Óbudai Árpád Gimnázium	Gönczi Lili
67.	Kocsán Petra	Óbudai Árpád Gimnázium	Kocsán Petra
68.	Béres Bettina	Jáky József Építőipari Szakközépiskola (Szfvár)	Béres Bettina
69.	Falb Vivien	Jáky József Építőipari Szakközépiskola (Szfvár)	Falb Vivien
70.	Papp Zsófia	Jáky József Építőipari Szakközépiskola (Szfvár)	Papp Zsófia
71.	Juhász Dávid	Jáky József Építőipari Szakközépiskola (Szfvár)	Juhász Dávid

**„Ybl építésze a környezetünkben”
Építészeti és művészettörténeti vetélkedő középiskolások számára
2014. október 21.
REGISZTRÁCIÓS ÍV**

	NÉV	INTÉZMÉNY	ALÁÍRÁS
72.	Major Nikolett	Jáky József Építőipari Szakközépiskola (Szfvár)	<i>Major Nikolett</i>
73.	Varga Alex	Jáky József Építőipari Szakközépiskola (Szfvár)	<i>Varga Alex</i>
74.	Baranyi Dávid	Jáky József Építőipari Szakközépiskola (Szfvár)	<i>Baranyi Dávid</i>
75.	Pallag Martin	Jáky József Építőipari Szakközépiskola (Szfvár)	<i>Pallag Martin</i>
76.	Sisistván Patrik	Jáky József Építőipari Szakközépiskola (Szfvár)	<i>Sisistván Patrik</i>
77.	Füleki Dániel	Jáky József Építőipari Szakközépiskola (Szfvár)	<i>Füller Dániel</i>
78.	Huber Imre	Jáky József Építőipari Szakközépiskola (Szfvár)	<i>Huber Imre</i>
79.	Knapp Krisztina	Jáky József Építőipari Szakközépiskola (Szfvár)	<i>Knapp Krisztina</i>
80.	<i>Frecka Stephanie</i>	<i>Isámberki Keresztelő Szent János Iskola központ</i>	<i>Frecka Stephanie</i>
81.	<i>Farkasdi Luca</i>	<i>Isámberki Keresztelő Szent János Iskola központ</i>	<i>Farkasdi Luca</i>
82.	<i>Serfőző Dominika</i>	<i>Isámberki Keresztelő Szent János Iskola központ</i>	<i>Serfőző Dominika</i>
83.			
84.			
85.			
86.			
87.			
88.			
89.			